Ч. 76. Субота 7 (20) цьвітня 1901. Рік XI.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цілий рік К. 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40

Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік К. 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90

Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(З ради державної. — Міністер просьвіти про удержавнене тішиньскої ґімназиї. — Віче македоньского комітету. — Вісти в Хіни).

Як Reichspost доносить, архикнязь Франц Фердинанд обіймив протекторат над австрийским католицким Schulverein-ом. Президия того товариства удала ся до архикнязя з подякою. На промову президента відповів архикнязь, що вже від довшого часу слідить з великою бачностию діяльність товариства і узнає єго патріотизм особливо в часї, коли в Австриї роздає ся оклик Los von Rom, що рівнає ся окликови: проч від Австриї. Ті слова архикнязя дуже не сподобали ся Шенерериянцям і они на вчерашнім засїданю палати послів счинили з тої причини велику бучу. Президент міністрів др. Кербер заявив, що заява архикнязя цілком приватна і що правительство за вискази приватні не відповідає. По тій відповіди палата приступила до дневного порядку і радила над законом о належитостях, але не скінчила нарад. Слїдуюче засїданє відбуває ся нині.

В справі тішиньскої ґімназиї краківский Czas подає розмову свого кореспондента з п. Міністром просьвіти дром Гартлем. П. Міністер заявив, що єму головно розходить ся о якість середних шкіл. Незаперечним фактом є, що державні школи ліпші від приватних і виказують ліпший материял учеників. Ліпші учителї також скорше приймають службу в державних школах, а дуже тяжко приєднати їх для приватних. Коли окрім того школа має національний характер, то аґітация заганяє до неї також менше спосібну молодїж, котра до державних шкіл не пхає ся. Мимо того Міністер не міг би заявити ся против удержавнення школи, котра має своє управнене в конкретних відносинах і котра вже дала докази своєї жизнености. Коли давнїйше засновувано приватні школи з національних мотивів і поминаючи річеві мотиви форсовано їх удержавнене, правительство ще в 1870-их роках ввело практику, що о удержавненю школи можна було говорити доперва по єї скомплєтованю. Ся практика показала ся доброю і міністерство не повинно від неї відступати. Правительство мимо того було би взяло під розвагу скорійше удержавнене тішиньскої ґімназиї, коли-би тій справі були не надали иншого значіня і як би не фінансова сторона справи. Удержавнене тішиньскої ґімназиї викликало би іменно жаданє удержавненя богато инших шкіл. Правительству лишили ся до вибору дві дороги: або уступити перед жаданєм Кола польского і односторонно перевести удержавнене, або справу відрочити і лише в міру збільшеня кляс тої ґімназиї підвисшувати державну субвенцию. Коли-би Міністер лично був за удержавненєм тішиньскої ґімназиї, то се справі не богато помогло би, бо дотична позиция буджету в радї державній провалилась би яко „воєнна“ позиция (Kampfposition). П. Міністер висказав гадку, що по скомплєтованю тішиньскої ґімназиї єї удержавнене, рівночасно з удержавненєм приватної школи, в Фрідку, не стрітить ся з поважними перепонами.

В справі македоньскій відбуло ся в Софії велике народне віче, в котрім взяло участь около 10.000 осіб. Бесїдники остро виступали против Росиї і росийского амбасадора в Царгородї, що натискають на болгарске правительство, щоби давило македоньский рух. Ухвалено резолюцию в тій справі, а рівночасно резолюцию з протестом против турецких зьвірств і против тероризму, якого болгарске правительство допускає ся на македоньских еміґрантах.

В Пекінї лучила ся пригода, яка могла сумно скінчити ся для ґр. Вальдерзого. Іменно доносить Бюро Вольфа: Ціла часть цїсарскої палати, замешкана маршалком Вальдерзе, разом з уставленим в палатї домом асбестовим, котрий ґр. Вальдерзе, виїзджаючи до Хіни, одержав в дарі від цїсаря Вільгельма — згоріла до тла. Ґр. Вальдерзе, з нараженєм власного житя, всів уратувати ся, вискочивши через вікно з асбестового дому. Ґен. Шварцгофа доси не найдено. Здогадують ся, що згорів. Ґенерал вже був вратував ся утечию через вікно, але відтак знов вернув по щось до дому. Тодї здасть ся обхопила єго полумінь і вже не міг уратувати ся. Близших вістий поки-що нема. Як зачувати, огонь вибух в мешканю неприсутного тодї майора Ляуенштайна. Здогадують ся, що огонь був підложений. В огни мала погоріти вся обстава домашна і взагалї всьо, так, що лиш кілька найважнїйших документів уратовано.

НЕБЕЗПЕЧНИЙ ЗАПИС.

(З анґлійского — Ґ. Марвеля.)

I.

Я ладив ся покинути Індию і вертати до Анґлії, коли він прислав по мене. Аби бути точним — а я все точний — то я не мав від'їздити в сїй хвили, але все таки незабаром, бо на другий день почтовим пароходом.

Кілька днів перед тим хотів я попращати ся з ґубернатором. Але сер Джон був недужий, і не міг мене приймити — бодай так велїв менї сказати. Але тепер було з ним ще гірше. Всьо вказувало на те, що наближає ся єго конець. Серед полудневої спеки післав до мене служачого з білетом, записаним дрожачою рукою, в котрім мене просив, прийти до него, скоро трохи похолоднїє, бо має менї дати важне порученє до Анґлії, на котрім єму богато залежить.

Очевидно я пішов і полишив на служачого опаковане моєї збірки маляйских штилєтів, ножів і инших дрібниць.

По дорозї питав я себе дармо, чого міг мене взивати сер Джон до себе. — То з ним було так зле? — Він умирав? — І то без приятеля. Бідний старець! Хорошо повелось єму на сім сьвітї і він високо зайшов, але я не міг нїколи позбути ся гадки, що таки нїхто не відчує так дуже єго страти, коли він раз покине сей сьвіт. Аж тепер дїйстно здавалось, немов би наближав ся єго конець. Менї було жаль єго.

Ще більше зробилось менї жаль, коли високий ад'ютант, з своїм подовжним лицем, увів мене до єго комнати, і я єго побачив.

Так, сер Джон був рішучо близький кінця. О тім вже можна було сумнївати ся. То можна було вичитати не лиш з кождого руху єго зміненого від горячки лиця і з лискучих очий, але пізнати було також по судорожнім дрожаню довгих, пожовклих рук, що придержували на грудях шовковий широкий кафтан. Коли він лежав на низькій софї коло балькону, аби віддихати сьвіжим воздухом, трохи остудженим від вогкости мокрої мурави в огородї, подабав справдї на смертельно недужого старця.

— Ви від'їздите завтра до Анґлії? — спитав острим голосом. Єго голос був грубий як і перше, але втратив всю свою силу.

— Завтра, почтовим пароходом — відповів я. Я був би радо ще щось більше сказав, кілька слів жалю о станї єго здоровля, що видко не поправляв ся; але він поводив ся зі мною в службі все грубо і невічливо, як ще був здоровий, тому я не міг себе перемогти, і бути для него сердечнїйшим.

— Слухайте, Мідльтон — відозвав ся він — я вскорі помру, то знаю. Ви чей не думаєте, що я велїв вас покликати, аби з вами попращати ся, заки перенесу ся на вічний спочинок. Менї цілком не спішить ся умирати! Але маю ще одну справу, для мене дуже важну — порученє, яке ви за мене мусите зробити. Я рад би був сам то полагодити, але тепер, коли приходить мій конець, мушу звірити ся другому.

— Того я в житю нїколи не робив; честний дурак... Але я відійшов від річи. В моїм житю не звірив ся я ще перед нїким, отже для вас повинно то бути великою честию. Маю до Анґлії переслати малу пачку, і бажав би, аби ви єї взяли з собою. Ось она.

Єго довгі, сухі руки сховали ся в кишенях кафтана, і по довшім шуканю виймив вкінци старий, почорнїлий шкіряний мішочок, обвязаний шнурком.

— Дивіть ся — сказав, відсунув на бік стоячі на столї склянки і папери, і розвязав шнурок, держачи судорожно другою рукою мішочок. — Мене підглядають, я знаю, що мене слїдять — говорив дальше шепотом, а єго майже вигаслі очи блукали довкола по комнатї. — Мене убють, коли я вас ще довше задержу у себе. Але я не хочу перед часом іти до гробу. Пійду сам, як прийде пора.

— Тут нема нїкого — сказав я — і нїкого не видко близько, крім Кеткерта, що сидить на ґанку і курить. Але я бачу лиш єго ноги, то й він не видить нас.

Старий, здавалось, успокоїв ся трохи і навіть засьміяв ся. Єго сьміх не був для мене нїколи приємний, але нинї не сподобав ся він менї більше, як звичайно.

— Дивіть! — повторив з своїм коротким, хрипким сьміхом, і випорожнив мішочок на стіл.

Нїколи в моїм житю не бачив я таких дорогоцїнностий! Випадали на марморний столик блискучі зеленим і червоним огнем і роз-

Новинки.

Львів дня 19 го цьвітня 1901.

— **Лекциї язика руского** в львівскім уиівереитеті розпічнуть ся в пятницю 26-го с. м. в V. сали у відділї I-ім (для початкуючих) о 5 годині, а у відділї II-ім (для тих, що в науці вже поступили) о 6 годині.

— **З аепархії львівскої.** Завідательства одержали оо.: Євст. Нижанковский в Голобутові. Ів. Рудницкий із Серпок в Бережници, Теод. Пиндус з Ладичина в Дрищеві і Волод. Нижанковский із Семигинова в Фалиши. — Презенти одержали оо.: Александер Мійский на Кліщівну, Лев Сіпиьский на Ражнів, Александер Любінецкий на Новошини, Мих. Ваврик на Підкамінь, Волод. Кальба на Соколівку і Теод. Дзьоба на Руду, а конзисторя віднесла ся до Президиї намістництва о зголу на їх канон. інституцию. — О. Ілїя Кузїв з Кудобинець дістав друге сотрудництво в Бережанах. — Новопоставлені пресвитери іменовані: Ник. Здерковский завідателем в Драганівці, Стеф. Івасик сотрудником в Острові дек. ходорівского, Ник. Стрільбицкий сотр. в Добростанах, Євст. Хрущевский сотр. в Долгім (дек. теребовельского), Ювеналїй Билиньский сотр. в Брязї.

— **Кружок женщин філії руского товариства педагоґічного в Тернополи** уряджує дня 21 н. с. цьвітня о годині 8-ій вечером спільне сьвячене в комнатах „Рускої Бесїди“. Вп. Пань просить ся о сьвячене, Вп. Панове платять 2 кор. вступу. По сьвяченім відбудуть ся танцї. Осібних запрошень не розсилає ся. — За комітет: *Теодосія Стахевичева, Мария Солтисова, Олимпія Витошиньска, Емилїя Крушельницка.*

— **З Яворова.** Небавом розпічне ся в Яворові будова чотиро-клясової школи напротив руского приходства коштом 32.000 корон і касарні для двох ескадрон кінноти. — Яворів числить після сегорічного спису 10 046 мешканців цивільних а 180 войскових, 1671 домів а з них 1999 родин.

— **Великодне стрілянє** з моздїрів, пістолетів і т. ин. було вже нераз причиною нещасть, а мимо того той звичай не переводить ся і викликує і дальше сумні наслідки. І так доносять з Горожанни великої: В недїлю пополудни 13-лїтний хлопець Стефан Бугера набив порохом пістолет і почав стріляти. Однак при першім вистрілі розірвало пістолет і порох вибив стрілцеви цїлком одно око а друге нарушив і попарив лице. Місцевий лїкар уділив нещасному першої помочи, але нема надії, аби хлопець вилїчив ся з калїцтва.

— **Страшна і небувала подія** стала ся оногди у Відни в однім домі на передмістю „Маргаретен.“ Там мешкала на третім поверсї прачка Ґотвальд зі своїм 8-лїтним сином Адольфом. Рано пішла она до якихсь паньства прати, а хлопця лишила самого дома. Хлопець по полудни положив ся спати засунувши перед тим двері на засуву. Коли пробудив ся о годині пів до 8-ої, хотів чим скорше вийти з темної комнати на улицю, щоби там виглядати матїр. Але хлопчина так був заспаний, що забув, що то він сам засунув двері, отже став гримати до дверий і тормосити ними, а коли мимо того не міг отворити, взяв его в темній комнатї такий страх, що він вискочив крізь вікно стрімголов на улицю. В тій же хвили виступили з брами на улицю два також осьмилїтні хлопцї, Адольф Ріґаммер і Генрих Миртель. Ґотвальд впав на обох тих хлопців і в одній хвили всї три лежали тяжко покалїчені на земли. Ріґаммерови цукла кість на голові і кров затекла на мозок; его знайдено без памяти і ледви чи ще буде жити. Ґотвальд що скочив з третого поверха, поломив собі ребра, зломив ногу повисше колїна і ліву руку, а крім того дістав дуже сильного розстрою нервового і також ледви чи ще буде жити. Третій хлопець Миртель зломив собі лиш руку і трохи потовк ся. В шпитали розповів Ґотвальд, що він умисно кинув ся з вікна на улицю, бо бояв ся в темній комнатї сам сидїти.

— **Ученик атлєтом.** В цирку Віктора, перебуваючім тепер в Кракові, боров ся ученик II-го року учительскої семинариї Міцїньский зі сьвітовими силачами Петрім і Питлясїньским. Першого він побідив, але другий не дав ся і він верг ученика як галупку на землю. Матїр ученика була в цирку, а побачивши сина на земли, наробила такого крику, що ледви утихомирено еї. Дирекция семинариї виключила Міцїньского зі школи.

— **Великий огонь.** Дня 15 цьвітня с. р. в полудне вибух грізний огонь в Лютинцї, селї, належачім до римо-кат. парохії в Журавнї. Згоріло крім будинків на фільварку належачім до римо-кат. приходства та школи ще й 45 будинків селяньских. — В огни згоріло 16 штук худоби, а крім того погоріли всї запаси збіжа, сїна, соломи а навіть і бараболї. Обезпечені були лиш три господарства селяньскі. Загальна необезпечена шкода виносить около 25.000 К. З людий нїхто не згинув. Двайцять шість родин позістало без стріхи. Завязав ся комітет ратунковий під проводом п. Антонія Скшиньского з Журавна а управитель ц. к. Староства і презес Ради повітової по розслідженю розмірів нещастя на місци поспішили також зараз з помочию для погорільців.

— **Зі Снятина** доносять, що тамошна міска рада ухвалила оногди на засїданю отворити з початком слїдуючого шкільного року першу клясу ґімназияльну, з викладовою мовою німецкою. Ґімназия має бути приватна і має ограничати ся лише на чотири низші кляси, поки держава не перебере еї на свій кошт. — В найблизшім часї має в Снятині розпочати ся будова нового будинку для староства, бо дотеперішний нехарний і темний. Новий будинок староства стане при ул. Вірменьскій на замковій площи. Проча частина замкової площи призначена на міский парк, який виправдї буде невеличкий, але з далеким і дуже хорошим видом на Прут, Черемош і карпатскі гори. — Також майже порішена вже будова мурованої третої церкви Троїцкої на місци, де тепер стоїть деревяна церковця. До здвигненя дому Божого причинила ся головно богата родина Дутчаків значнїйшими датками.

— **Сніг і туча.** Молоденьку весну вкрив нинї сьвіжий снїг, котрий цїлий нинїшний ранок падав в більшій скількости як міг стопити ся, і так покрив цїлу столицю і еї охрестність новою зимою. Але и в инших краях впали снїги. На Угорщинї, коло Пряшева, падав оногди зразу дощ, відтак впав град, а наконець груба верства снїгу вкрила цїлу околицю і сусїдні гори. Про рідке явище природи доносять з Вельден, над озером Вертер. Дня 16 с. м. падав там від досьвіта дрібний дощ. Нараз около 2 год. по полудни спав термометр з 15 степенів на 3 степені Реоміра, а з дощу серед блискавок і громів, зробила ся велика заметіль снїгова. Рівночасно настала така темрява, що всї гостї купелеві аж поперепуджували ся. Снїг не перестав падати до самісенького вечера, і вистелив ся був верствою, на 35 центиметрів грубою.

— **Чия бомба і на кого призначена?** З Чернівець доносять про таку подію: З одного з тутешних готелїв щез нараз якийсь подорожний і лишив замкнений на ключ куферок. Коли властитель готелю в присутности урядника поліцийного велїв отворити куферок, знайшов в нїм добре зладжену і приготовлену до ужитку бомбу наповнену динамітом. Полиция є на-

---

сївали довкола білі блискавки. Один великий диямант покотив ся дальше і упав на поміст. Я підняв его і положив назад коло сияючої маси. Хвилю був я осліплений і від зачудованя не міг слова промовити.

— Хороші — правда? — воркнув старий і повів тонкими пальцями по каміню. — У ніякого юбілера Анґлїї не найдете чогось такого, що рівналось би тому нашийникови. Я зірвав его в часї ворохобнї одному жіночому чортови, одній княгини з шиї, і за те укусила она мене в рамя. Але о тім она вже нїчого не скаже. Ге, ге, ге! Тепер не зависить менї нїчого на тім, аби розповідати, як я до того прийшов. Тепер я побожний християнин і дожидаю царства небесного. Що ви кажете, Мідльтон? Чей не схочете менї перечити? Ге, ге! А подивіть ся на той смараґд! Замок зломаний, але мимо того то ще прехороший нараменник. Не буду вам оповідати, як замок зломив ся. Лучила ся при тім маленька пригода, коли дама, що его передше носила, давала менї его. З одної сторони трохи темнїйший — правда? Але то дасть ся витерти. О нї! Не потребуєте боятн ся, можете его взяти в руки, він вже не мокрий. Ге, ге, ге! А той півмісяць? Погляньте на ті бриляити. То дістав я від одного вояка, котрому заплатив за те дві рупії. Ах Боже, як той вид пригадує менї давні часи! Але не можна їх довше так лишити, треба їх знов сховати.

Зібрав знов рукою сьвітячу купу і вкинув до старого мішочка. Ще раз заглянув до середини жадними очима, відтак обвязав мішок шнурком і передав его менї.

— Возьміть его — сказав. — Сховайте, — сховайте! повторив, коли я вагував ся.

Я сховав мішочок до кишенї. Дивив ся як я ховав скарби і тяжко зітхнув.

— А тепер до того, що маєте з мішком зробити — почав знов по хвили. — Маєте его передати Ральфови Денверсови, другому синови сер Джорджа Денверса в Сток Моретон в Анґлїї. Сер Джордж має двох синів. Я не бачив в моїм житю нї его нї его синів. Але дорогоцінности не сьміють дістати ся старшому, то ледащо, всї мають належати до Ральфа. То порядний хлопець і в короткім часї має подружитись з хорошою дївчиною. Менї бодай здаєть ся, що то хороша дївчина. Дївчата що мають віддавати ся, все хороші! Ті дорогоцінности збільшать его спадщину, а коли его жінка похожа на инші женщини, то він їх буде потребувати. Ну, тепер вже знаєте, що маєте в тим робити. Тут на тій картї єсть адреса і поздоровленє від мене. Ге, ге, ге! Не здаєть ся менї, аби они пригадали собі ще на мене.

— Не маєте цїлком ніяких своякій? — спитав я, бо я все гадав, що маєток мусить записати ся своякам, особливо своякам близьким.

— Не маю своякїв, навіть бідних своякїв, ніякого многонадійного сестрінця, нї шкотского братанича. Колиб я їх мав, то они певне були би в тій хвили тут, аби умираючому праведникови примкнути очи, а між тим міркували би, кілько дістанесь їм спадщини. В тім взглядї не майте ніяких докорів совісти.

— А хтож то той Ральф, котрого ви нїколи не бачили, а однако хочете єму лишити такий маєток?

Хвилю дивив ся на мене, відтак відвернув голову.

— Прокл... Що на тім залежить тепер коли я кінчу? — відповів, але по тім додав хрипким голосом:

— Я знав его матїр.

Я не міг говорити, але мимохіть простягнув руку, вхопив его, стиснув еї.

Поглянув на мене понуро, відтак вирвались єму слова немов против его волї:

— О, колиб она була віддала ся за мене, хто знає, що тодї... — Але она вийшла за Денверса... Свого другого сина назвала Ральфом. То моє імя!

Вирвав руку і нагле зміненим голосом, додав остро:

— Так, тепер знаєте всьо. То дуже красна історня, правда? Такі передсмертні оповіданя криють в собі все щось цікавого, що? — Бувайте здорові.

Потягнув за дзвінок.

— Не можу сказати, що надїю ся ще раз бачити вас, то було би нечемно. Нї, не можу вас довше задержувати, ще раз бувайте здорові!

— Бувайте здорові, сер Джон! — відповів я, вхопив вас дрожачу руку і легко еї стиснув: — Нехай вас Бог благославить!

— Дякую! — відповів старий, але відтак глумливо усьміхнув ся і додав: — Коли менї що поможе, то певне ваше благословеніє. Ідїть здорові!

На другий день рано підчас снїданя перед моїм відїздом прийшла менї мимохіть на гадку ріжниця між тим, що колись було а тепер. Тепер вертав я за довгою відпусткою полковником до Анґлїї, котру колись, перед давними, давними лїтами покинув як наймолодший підофіцир свого полку.

слідок того заінтересувала ся подвійно загадочним подорожним та розіслала телеграми на всі сторони сьвіта, щоби того чоловіка відшукати. Властитель бомби записав ся був в книзі мельдунковій яко Александер Вуле із Штрасбурґа. Після опису служби готелевої може той чоловік мати около 25 літ. Єсть здогад, що то якийсь анархіст, котрий втік до Румунії, бо в листах анархістів має дійстно знаходити ся і імя Александра Вулєра.

— **Дівчина, що наїла ся ігол.** З Парижа доносять про якийсь неімовірний патольоґічний случай, котрий дуже дивує всіх лікарів. У якогось купця в Сен Жермен ан Лєй під Парижем служить молода, шіснайцятьлітна дівчина, котра маючи 11 літ поликала ігли, котрі тепер з неї вилазять. Дівчина та приходить майже що години до антикаря Муші і просить єго, щоби він щіпцетою витягнув іглу з неї, котрої кінчик показав ся з під шкіри. Сотрудник одної великої ґазети париской, довідавши ся о тім, пішов на місце і сам переконав ся та ось що каже: Антикар казав закликати дівчину, а та прибігла і усьміхаючись каже: Ось знов показала ся одна ігла на руці. Місце на руці котре показала дівчина було лиш легко почервоніле а антикар витягнув звідтам іглу до шитя на три центиметри довгу. Дівчина розповіла дальше, що коли ще мала 11 літ, то одного разу з своєю ровесницею поликала о заклад ігли і так з'їла лиш одного дня 49 ігол. Лиш одного разу, коли пілкнула іглу острим кінцем до середини, чула через якийсь час біль. Що стало ся з її товаришкою, котра разом з нею їла ігли, она не знає. Підчас того оповідання показала ся знов ігла у дівчини а сим разом в оці. Лікарі кажуть, що се найдивнійший случай і такого ще не було, бо ігли переходять через кости в голові і дістають ся аж до ока. — Ціла ся історія була би ще дивнійша, як би она була появила ся у всіх ґазетах на сьвіті рівночасно в день 1 цьвітня, бо тогди би може не лиш читателі тих ґазет але й їх редактори були би здогадали ся, що то цьвітневий жарт — prima Aprilis. Тимчасом ся „сензацийна“ новинка шибає собою по всіх ґазетах аж під конець цьвітня, а дехто таки готов на ню зловити ся. Бо як же не вірити, коли „ґазета пише“, що з тої дівчини витягнено вже доси 120 ігол. — На подібну новинку зловили ся й деякі львівскі ґазети. „Berl. Tagblatt“ подав був сензацийну вість, що десь там коло Берлина викрито случайно таку печеру, в котрій від воздуха який в ній знаходить ся, задержались ще зовсїм добре тіла людскі ще з перед потопи сьвіта. А тота печера так вже була заклеплена, що в скалі був ще лиш маленький отвір, котрим з тої печери добували ся ґази і шипіли, що звернуло на себе увагу дітий, котрі бавили ся на скалах і дали о тім знати старшим, а війт громади велів відтак розрубувати скалу і разом з репортером згаданої ґазети викрив вельми інтересну печеру та ще інтереснійших людий з перед потопи сьвіта.

— **Помер** о. Володимир Чехович, парох в Батятичах, коло Камінки струмиловоі, дня 17 с. м. по короткій а тяжкій недузї, в 31-ім році житя а 7-ім сьвященьства.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 19 цьвітня. Вчера вечером виїхав Цісар до Будапешту на кількатиждневий побут.

Відень 19 цьвітня. Німецкий наслідник престола від'їхав вчера о $7^3/_4$ рано до Берлина. Цісар відпровадив єго на дворець і сердечно попрощав.

Льондон 19 цьвітня. Standard доносить з Тієнтсіну: Потверджує ся вість, що Хінці знищили часть зелїзниці коло Паотінфу. Зачувати, що відбула ся борба. З Тієнтсіну вислано на поміч войска. Після вістий з жерел хіньских ґен. Ма постановив розпочати війну з Европейцями.

Льондон 19 цьвітня. Льорд Кічнер доносить з Преториї, що коли Анґлійці вимашерували з Ляйденбурґа, Бури висадили у воздух армату звану „Великий Том“.

Берлин 19 цьвітня. Бюро Вольфа доносить з Пекіну: Найдено труна ґен. Шварцгофа. Шварцгоф вернув до будинку, аби уратувати пса, і тоді убив єго спадаючий бальок.

Берлин 19 цьвітня. Ґен. Вальдерзе телеґрафує з Пекіну: Найліпша часть цісарскої зимової палати згоріла минувшої ночи. Ґенерал Шварцгоф погиб в огни. Ґарнізон француский і япаньский брали участь в ратунку. Кількох ґенералів і майорів, як також і я, потратили ціле майно.

З дивним чувством нагадував я собі на те, що в молодости уважано мене все найдурнійшим з моєї родини. То видалось мені тепер дуже несправедливим, коли я подумав над моїм скорим авансом і над моєю довгою і такою щасливою службою в Азиї, котру я уважав лиш за вислід незвичайних спосібностий і твердости характеру, а то правду кажучи, не щоденна річ.

В годині мого повороту до Анґлії найшов я новий доказ на правдивість моєї гадки, а то в довірю, яке покладав у мні сер Джон, той сам Джон, що тілько літ поводив ся зі мною так грубо і навіть не старав ся укривати свого маловаження і насьмішок.

Саме скінчив я над тим думати і снідати, коли до моєї комнати увійшов Діксон, один з наймолодших наших поручників.

— То справді страшенна річ! — промовив так поважно, що я мимохіть оглянув ся на него.

— Що страшенно?

— Ви не знаєте? Справді ще нічого не чули? Сер Джон... сеї ночи...

— Помер?

Він притакнув головою а відтак скоро додав:

— Убитий, нині в ночи! — Кеткерт почув шелест в єго комнаті, увійшов там і пошпотнув ся на єго трупі, що лежав на земли. В хвили, коли він увійшов, скинено лямпу на землю і якийсь чоловік утік через ґанок на долину. Місяць сьвітив ясно, то він видів, як якийсь чоловік біг півперек осьвітленої муравки, високий, стрункий чоловік в одежи Маляйців, але по поставі, каже Кеткерт, що присяг би, що то не був Маляєць. Наробив крику, збудив цїлий дім, але очевидно тимчасом тамтой утік.

— А сер Джон?

— Сер Джон був вже мертвий, як Кеткерт вернув до него. Застав єго на земли лицем на долину. Руки були розпростерті і кафтан на нім подертий. Мусїла там бути борба на житє і смерть. Кишені були вивернені, шуфляди столиків порозбивані і цїла комната перевернена. Мимо того золотий годинник старого лежав на своїм місци нетиканий, так само трохи гроший в шуфляді бюрка. Що то може бути?

Мені в одній хвили стало всьо ясним: дорогоцінности! Хтось мусів дізнати ся о дорогоцінностях, котрі в тій хвили були у мене в своїм старім мішочку сховані на моїй груди. Сер Джон ще в послідній хвили встиг їх зложити в безпечне місце.

— І за чим міг убийник шукати? — питав Діксон. — Старий мусів мати при собі якийсь важний документ, котрий тамтой хотів забрати. Але що то могло бути? Кеткерт каже, що о скілько він доси міг пізнати то не украдено нічого.

Я мовчав. Не кождий на моїм місци був би таку річ замовчав. Але, слава Богу, я умію держати язик за зубами.

Вскорі надійшли ще другі товариші, всї збентежені страшною пригодою. Відтак я пригадав собі, що найвисший час від'їздити і по неспокійнім, поспішнім працаню вибрав ся я в дорогу, не довідавши ся нічого точнійшого.

(Дальше буде).

Н а д і с л а н е.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарні В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).